

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
t.a.v. mevrouw drs. C. van Nieuwenhuizen-Wijbenga
Postbus 20901
2500 EX 'S-GRAVENHAGE

Onze ref.
ORS19.116

Datum
30 september 2019, Hoofddorp

Advies Omgevingsraad Schiphol inzake Gebruiksprognose 2020

Geachte mevrouw Van Nieuwenhuizen,

Deze brief bevat het advies van de Omgevingsraad Schiphol over de Gebruiksprognose 2020.

Achtergrond

In de door de Tweede en Eerste Kamer vastgestelde wijziging van de Wet luchtvaart is opgenomen dat een Gebruiksprognose voorafgaand aan een gebruiksjaar wordt opgesteld door de exploitant van de luchthaven Schiphol en dat deze voor advies wordt voorgelegd aan de Omgevingsraad Schiphol. De Omgevingsraad Schiphol zendt voorafgaand aan het gebruiksjaar zijn advies over de Gebruiksprognose aan de Minister van Infrastructuur en Waterstaat.

De Omgevingsraad Schiphol heeft, op basis van afspraken die zijn vastgelegd in eerdere adviezen, tot taak zich in het advies uit te spreken over de vraag of *“de informatievoorziening toereikend, transparant en inzichtelijk is ten aanzien van de verwachte lokale geluidbelasting voor het komend jaar en de vooruitblik voor ontwikkelingen in de komende jaren en of in voldoende mate is aangetoond dat het verkeer in het komende gebruiksjaar binnen de criteria voor gelijkwaardigheid en de regels kan worden afgehandeld”* (Advies Nieuw Normen- en Handhavingstelsel d.d. 19 augustus 2010). De voorliggende brief bevat het antwoord op deze vraag.

Evaluatie Gebruiksprognose 2018 en Contra-expertise Gebruiksprognose 2019

Na afloop van ieder gebruiksjaar wordt door Schiphol een evaluatie opgesteld van het werkelijke gebruik van de luchthaven in vergelijking met de Gebruiksprognose voor dat jaar. Voorts wordt bij elke Gebruiksprognose in opdracht van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat een contra-expertise uitgevoerd. De uitkomsten van de evaluatie Gebruiksprognose 2018 en van de contra-expertise over de Gebruiksprognose 2019 en de Gebruiksprognose 2020 zijn betrokken bij het opstellen van de Gebruiksprognose 2020.

Gebruiksprognose 2020

De Gebruiksprognose 2020 bevat een beschrijving van het verwachte gebruik van Schiphol en de te verwachten geluidbelasting in de omgeving voor het gebruiksjaar 2020. In de Gebruiksprognose 2020 zijn de volgende hoofdpunten opgenomen:

- Voor het gebruiksjaar 2020 worden in totaal 497.400 vliegtuigbewegingen handelsverkeer op Schiphol geprognosticeerd, waarvan 31.200 vliegtuigbewegingen in de nacht en vroege ochtend.

- In de Gebruiksprognose wordt beschreven dat het verwachte gebruik van Schiphol in gebruiksjaar 2020 past binnen de criteria voor gelijkwaardige bescherming (normen voor de maximum aantallen geluidbelaste woningen, ernstig gehinderden en ernstig slaapverstoorden, emissies en externe veiligheid).

Bij het opstellen van de Gebruiksprognose 2020 zijn de volgende punten expliciet in ogenschouw genomen.

Volumeplafond

Schiphol heeft aangegeven een overschrijding van het afgesproken volumeplafond te zullen voorkomen en heeft hiervoor in de Gebruiksprognose concrete maatregelen aangegeven.

Europese rekensystematiek (Doc29)

Voor de berekening van de geluidbelasting in de Gebruiksprognose 2020 heeft Schiphol het in opdracht van uw ministerie ontwikkelde Doc29-rekenmodel toegepast, dat is gebaseerd op het Europese rekenvoorschrift. Om te voldoen aan thans vigerende regelgeving is de toets op de gelijkwaardigheidscriteria ook inzichtelijk gemaakt met het Nederlands rekenmodel (NRM). Het opstellen van de Gebruiksprognose 2020 met het Doc29-rekenmodel voor Schiphol geeft invulling aan eerdere verzoeken van de omgevingspartijen om de informatievoorziening van de Gebruiksprognose te verbeteren door gebruik te maken van het Europese rekenmodel.

Vergelijking NRM en Doc29

Bij de toepassing van verschillende rekenmodellen en het door elkaar lopen van realisatie en prognoses is het van belang om, bij het maken van vergelijkingen, scherp op te letten welke aantallen op basis van welke rekenmethodiek worden gepresenteerd en welke vergelijking wordt gemaakt.

Een vergelijking kan op basis van de door Schiphol aangereikte informatie gemaakt worden tussen prognoses van twee opeenvolgende jaren met hetzelfde geluidsmodel of tussen de prognose en de realisatie van een jaar met hetzelfde model. Als dergelijke vergelijkingen gemaakt worden, ontstaat het volgende beeld:

Geluidsbelaste woningen 58 dB(A) Lden		
	GP2019	GP2020
NRM	9.400	9.700
Doc29	11.300	10.800

Bronnen: GP2019, Addendum GP2019, concept-GP 2020

En voor het aantal ernstig gehinderden:

Ernstig gehinderden 48 dB(A) Lden		
	GP2019	GP2020
NRM	125.000	115.000
Doc29	112.000	115.000

Bronnen: GP2019, Addendum GP2019, concept-GP 2020

Het gaat hierbij nadrukkelijk om een prognose. De evaluaties worden ieder jaar door Schiphol uitgevoerd en gepubliceerd. Eerdere evaluaties van gebruiksprognoses hebben laten zien dat

dat er (nog te) grote verschillen kunnen zitten tussen de prognose en de realisatie vanwege een onderschatting van de hinder in de prognoses. Ook de laatst uitgevoerde evaluatie van de Gebruiksprognose – evaluatie Gebruiksprognose 2018 – laat een fors verschil zien in aantallen gehinderden: Terwijl er 126.000 werden geprognosticeerd, werden er 150.000 gerealiseerd in 2018. De realisaties van gehinderden laten over de afgelopen 5 jaar een toename van de hinder zien.

Realisatiecijfers hinder	Woningen	Gehinderden
2014	5.500	122.500
2015	7.900	119.000
2016	7.400	138.500
2017	10.000	149.000
2018	9.200	150.000

Bronnen: verslag ORS-voorzitter d.d. 30 januari 2019; evaluatie GP2018

Groot en klein onderhoud

Schiphol heeft op verzoek van de omgevingspartijen integraal de effecten van groot onderhoud op het baangebruik meegenomen in de beschrijving van de milieueffecten. Dit in aanvulling op de formeel voorgeschreven methodiek voor de toetsing aan gelijkwaardigheid, waarin groot baanonderhoud niet wordt meegenomen. De effecten van – jaarlijks terugkerend – klein onderhoud zijn indirect meegenomen in de Gebruiksprognose door gebruik te maken van het gerealiseerde baangebruik in het afgelopen gebruiksjaar, waarin ook sprake was van klein onderhoud. De omgevingspartijen verzoeken aan Schiphol om zich in te spannen om bij de uitvoering van het onderhoud de omgeving over de te verwachten effecten proactief te informeren.

Niet-Handelsverkeer

In het advies over de Gebruiksprognose 2019 heeft de ORS u gevraagd een structurele oplossing te vinden voor de wijze waarop niet-handelsverkeer wordt meegenomen in de toets op de gelijkwaardigheidscriteria en in de milieueffecten, en daartoe een voorstel voor te leggen aan de Omgevingsraad Schiphol. Dit nadat uit de evaluatie van de Gebruiksprognose 2017 is gebleken dat de groei van het niet-handelsverkeer ertoe heeft geleid dat de omvang van dit niet-handelsverkeer groter is dan de 2,5% opschaling die gebruikt wordt bij de toets op de gelijkwaardigheidscriteria. Voor de omgevingspartijen telt alle hinder van het vliegverkeer, ook van het niet-handelsverkeer. Deze partijen verzoeken u daarom om al het gerealiseerde niet-handelsverkeer en de hinder daarvan mee te nemen bij de toetsing op gelijkwaardigheid. Eerder heeft u toegezegd de Kamer en de ORS hierover te informeren. Wij moeten helaas vaststellen dat er na het verschijnen van het verslag van de voorzitter van de ORS op dit punt nog geen voorstel is gekomen. De partijen verzoeken u hierin alsnog te voorzien, zodat voor eenieder duidelijk is welke rekenregels worden gehanteerd bij het vaststellen van hinder en gehinderden.

Schiphol heeft in de Gebruiksprognose 2020 voor de informatievoorziening aan de omgeving zich ingespannen om inzicht te bieden in het effect van het niet-handelsverkeer. Daarbij gaat de Gebruiksprognose 2020 uit van het feitelijk gerealiseerde verkeer in het afgelopen jaar.

Overwegingen en advies Omgevingsraad Schiphol

Ten aanzien van de toereikendheid, transparantie en inzichtelijkheid van de informatievoorziening in de voorliggende Gebruiksprognose overweegt de Omgevingsraad het volgende:

De Omgevingsraad Schiphol is van mening dat aan de eisen van toereikende, transparante en inzichtelijke informatie over de te verwachten geluidbelasting in de Gebruiksprognose 2020 is voldaan, met inachtneming van de thans voorgeschreven, en aan Schiphol ter beschikking staande, rekenmethodieken. De sectorpartijen hebben zich ertoe ingespannen om op basis van de voorgeschreven methodes alle benodigde informatie te verzamelen en helder te presenteren om zo het doel van de Gebruiksprognose te realiseren. De toelichting maakt de informatie toegankelijk voor een breed publiek.

De leden van de Omgevingsraad Schiphol constateren voorts dat in de Gebruiksprognose 2020 is aangetoond dat aan de gelijkwaardigheidscriteria wordt voldaan.

Contra-expertise

In de contra-expertise over de Gebruiksprognose 2019 en de voorlopige contra-expertise voor de Gebruiksprognose 2020 – in uw opdracht opgesteld door het bureau ADECS – staan aanbevelingen voor de Gebruiksprognose 2020. ADECS heeft aangegeven dat Schiphol aan de punten die betrekking hebben op de Gebruiksprognose 2020 uitvoering heeft gegeven. Schiphol heeft toegezegd de overige punten ter hand te nemen en de werkgroep over de voortgang daarvan te zullen informeren. Wij verzoeken u in de opdrachtverlening voor de contra-expertises voor volgende jaren daarop te laten toezien.

Tot slot

Bij de behandeling van de Gebruiksprognose in het Regioforum is er door de bewonersdelegatie en diverse bestuurders op gewezen dat de Gebruiksprognose uitgaat van een eerder tussen partijen overeengekomen stelsel van regels en normen waarvan de handhaving nog niet geformaliseerd is. Deze partijen geven aan dat dit leidt tot onduidelijkheid, ook in de informatievoorziening in de Gebruiksprognose. Daarbij is in het bijzonder aandacht gevestigd op het gebruik van de vierde baan, voor wat betreft de aan de orde zijnde uitzonderingsgronden. Deze partijen hebben de wens te kennen gegeven zo spoedig mogelijk te komen tot toetsbare criteria en handhaving daarvan, waarbij de door de Minister in haar brief d.d. 5 juli jl. toegezegde aanscherping en handhaving van de vierdebaanregel ten uitvoer wordt gebracht. Daarnaast vragen zij nadrukkelijk om inzicht in de naleving van de regels na afloop van een kwartaal in de periode dat er de regelgeving en de handhaving nog niet is vastgelegd.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Pieter van Geel, voorzitter